

Perła dolnośląskich ogrodów

autor: arboretum

Arboretum w Wojśławicach jest jednym z niewielu dawnych parków romantycznych na Dolnym Śląsku, które udało się ocalić z wojennej zawieruchy i zachować do naszych czasów. Zawdzięczamy to niewątpliwie wielu pasjonatom, dendrologom, ogrodnikom oraz miłośnikom Wojśławic. Dzisiaj Arboretum jest placówką naukowo-badawczą i dydaktyczną Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Z powodzeniem łączy także funkcje „żywego muzeum” z działalnością kulturalną. Mamy nadzieję, że o takiej właśnie roli tego ogrodu marzył Fritz von Oheimb – założyciel majątku.

Wojśławice leżą 50 km na południe od Wrocławia i 2 km na wschód od historycznej Niemczy, na obszarze chronionego krajobrazu Wzgórz Strzebińsko-Niemczańskich. W tej spokojnej okolicy doskonale czują się wszyscy, którzy nie lubią tłumów. Tutejszy mikroklimat sprzyja zarówno ludziom, jak i przyrodzie, choć jesienią i wczesną wiosną zdarzają się silne wiatry, którym to miejsce zawdzięcza popularną nazwę „wichrowych wzgórz”. Nad jednym z prawobrzeżnych dopływów Ślęzy, w malowniczej kotlinie na północnych stokach Wzgórz Dębowych, jest położone wojśławickie Arboretum. Szczególne walory przyrodnicze tego terenu oraz bogaty rodzimy drzewostan stwarzały dogodne warunki do założenia ogrodu o charakterze romantycznym. Taki właśnie park, przekształcony z naturalnego lasu, utworzyli założyciele nowej rezydencji – rodzina von Anlock, posiadacze majątku do 1848 roku. Tym samym Wojśławice stały się pierwszym na Śląsku parkiem romantycznym, wyprzedzając takie założenia, jak Książ i Mużaków. Istotny dla dalszej historii parku był jednak rok 1880. Właścicielem 150-hektarowej posiadłości w Wojśławicach został wtedy Fritz von Oheimb (1850–1928). To jemu park zawdzięcza swój obecny charakter. Ten śląski ziemianin, wybitny znawca roślin, z wielkim wyczuciem i świetną znajomością miejscowych warunków glebowych i mikroklimatu przystąpił do rozbudowy parku. Dzięki niemu wojśławickie założenie było w Niemczech tak sławne, jak w Anglii wspaniały ogród miss Gertrude Jekyll. W 1977 roku Rada Ogrodów Botanicznych i Arboretów w Polsce nadała parkowi w Wojśławicach rangę arboretum, a w 1983 roku cały obiekt wpisano do rejestru zabytków kultury. Od 1988 roku Arboretum jest filią Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Obecnie systematycznie powiększa się jego teren – dziś obejmuje on 62 ha. Wszystkie okazy roślin mają szczegółową dokumentację, otrzymują etykiety informacyjne, a unikaty – specjalne tablice opisowe. Arboretum nadal służy nauce i tysiącom gości, których przyciągają tu: bujna przyroda, największe w Polsce kolekcje różaneczników i liliowców oraz wydarzenia kulturalne, takie jak Dolnośląski Przegląd Folklorystyczny im. Księdza dr. Jana Dzierżona czy Turniej Szachów Błyskawicznych „O Złotą Azalię”. W 2011 roku po raz pierwszy odbędzie się spotkanie artystów kowali w ramach Śląskiej Akademii Kowalstwa Artystycznego. To wyjątkowe wydarzenie zgromadzi kilkudziesięciu mistrzów kowalstwa z Europy, Azji i Stanów Zjednoczonych.